

Hilfertsheem

COLLEGE

Anti-pest Protocol

2024-2025 • mevr. J. Kers-Klein Meuleman

Voorwoord

Pestgedrag is helaas van alle tijden en komt in alle leeftijdsgroepen voor, dus ook onder leerlingen van het Hilfertsheem College, waar elke dag weer zo'n 480 pubers elkaar ontmoeten op het schoolplein, in de gangen, in de kantine, bij de kluisjes, in de kleedkamers, in de klaslokalen en online.

Pesten mag niet en berokkent grote schade, dat weet iedereen. Maar het gebeurt en het overkomt veel leerlingen. Soms is het plagen en wordt het pesten. Soms is het stoeien en wordt het vechten. Het Hilfertsheem College wil een school zijn waar leerlingen zich veilig moeten kunnen voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Wij accepteren geen pestgedrag. We besteden structureel aandacht aan pesten en het voorkomen daarvan.

Belangrijk is en blijft dat leerlingen en/of hun ouder(s) melding maken van pestgedrag. Wij, docenten en medewerkers van het Hilfertsheem College zien en horen niet alles.

Veel pestincidenten gebeuren buiten ons gezichtsveld. Vaak denkt een gepeste leerling 'ik zal maar niets zeggen tegen mijn mentor... anders wordt het alleen maar nog erger'. Zo werkt het natuurlijk niet. Wij nemen een melding van pesten altijd serieus en de ervaring leert dat 'niets doen' ook 'niets oplost'!

Dit anti-pestprotocol heeft als doel:

"Alle leerlingen van onze school moeten zich in hun schoolperiode op onze school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen".

Dit protocol geeft leerlingen, ouder(s) en medewerkers duidelijkheid hoe er wordt gehandeld wanneer er wordt gepest. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen de leerlingen en de medewerkers van school, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Dat vraagt wel, dat wij leerlingen leren om elkaar vriendelijk aan te spreken op gewenst en ongewenst gedrag. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen en medewerkers in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! Medewerkers, leerlingen en ouders uit de schoolraad onderschrijven gezamenlijk dit Anti-pest protocol.

Vanaf 1 augustus 2015 zijn scholen wettelijk verplicht zorg te dragen voor het waarborgen van een sociaal veilige leer- en leefomgeving voor ieder kind. Een school moet dan ook een veiligheidsplan hebben. Een onderdeel van dit veiligheidsplan is een anti-pest protocol. Het anti-pest protocol geeft leerlingen, ouder(s) en medewerkers duidelijkheid over hoe er gehandeld wordt in het geval van respectloos (pest) gedrag op school. Wij vinden het als school belangrijk dat leerlingen elkaar respecteren en dat pesten wordt voorkomen. Op deze manier dragen de leerlingen deze waarde in de toekomst met zich mee.

1. Begripsbepalingen

Plagen

Je kunt van plagen spreken, als beide partijen even sterk zijn en er niet echt gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. Het kan een steekspel met woorden zijn, of elkaar voor de gek houden. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen. “Echte” humor staat hierbij centraal.

Ruzie/conflict

Ruzie maken wordt door ouders nogal eens gezien als pesten. Hoewel een ruzie geen pesten is, kan een niet goed opgeloste ruzie soms wel tot pesten leiden. Een ruzie is een conflict tussen mensen, mensen zijn kwaad op elkaar en hebben onenigheid.

Pesten

Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten/schoolgenoten, die niet in staat zijn zichzelf afdoende te verdedigen, met als gevolg dat die persoon of die groep buiten (een deel van) de groep komt te staan. De gepeste leerling voelt zich door dit gedrag onveilig en onprettig.

Plagen wordt pesten

Plagen wordt pesten als de geplaagde aangeeft een bepaalde actie en/of bepaalde woorden onprettig te vinden en de plager toch doorgaat.

Cyberpesten

Cyberpesten, digitaal pesten of digi-pesten is het pesten op internet. Dit gedrag komt zowel tussen leerlingen thuis en op school als tussen volwassenen als collega's op het werk voor.

Iemand kan op verschillende manieren cyberpesten. Het gaat om kwetsende of bedreigende teksten bijvoorbeeld via chatprogramma's zoals WhatsApp, Snapchat, Instagram, Hangouts, Facebook. Ook kunnen beledigende foto's, video's of persoonlijke gegevens van het slachtoffer op internet worden gebruikt om deze op sociaalnetwerksites te plaatsen (cyberbaiting). Dan is er sprake van cyberstalking, waarbij een of meer daders doelbewust een slachtoffer lastig blijft vallen en er kan op forums en vrij bewerkbare pagina's, bijvoorbeeld Wikipedia, beledigende of bedreigende informatie geplaatst worden.

Bemiddeling (Mediation)

In het anti-pest protocol wordt gesproken over bemiddeling. De bemiddelingsstappen die we op school toepassen, staan beschreven bij stap twee van de werkwijze.

Sociale veiligheidscoördinator

De persoon op school die als vraagbaak kan dienen voor mentoren en leerlingen bij peestsituaties (mevrouw Kers-Klein Meuleman).

2. Vormen van pesten

Vormen van pesten zijn

- Buitengesloten worden
- Negeren
- Roddelen
- Belachelijk maken
- Uitslachten en schelden
- Spullen afpakken of kapot maken
- Achtervolgen en bedreigen
- Slaan, schoppen, duwen, trekken en porren

3. Vormen van digitaal pesten

Vormen van digitaal pesten zijn

- Anonieme berichten sturen via social media
- Schelden, roddelen en bedreigen via computer, mobieltje of andere device 's
- Foto's van devices op internet zetten
- Privé gegevens op een site plaatsen
- Wachtwoorden misbruiken
- Haatprofielen aanmaken

4. Preventieve aanpak van Pesten

De aanpak van onze school is in eerste instantie gericht op het voorkomen van respectloos (pest) gedrag op school. Er zijn omgangsregels opgesteld, welke zijn vastgelegd in de gedragsregels voor leerlingen (zie schoolgids en logboek). Uiteraard is er ook een gedragscode (integriteitscode) voor medewerkers vastgelegd. Hiermee bevorderen we een veilig leer- en werkklimaat en een veilige omgeving binnen onze organisatie. Met deze code geven we ook antwoord op vragen over het omgaan met actuele ontwikkelingen zoals communicatie via sociale media.

Preventief nemen de mentoren met hun mentorklas in de eerste schoolweken de gedragsregels van het Leerlingenstatuut door en koppelen dit aan ervaringen van gewenst en ongewenst gedrag.

Mentoren van alle klassen besteden in de lessen aandacht aan pesten en/of sociale veiligheid. Eén van de belangrijke punten is het mobiliseren van de omstanders: van wegstijgen, aanvuren en toekijken naar stoppen. Daarom wordt er in de eerste week

dat de leerlingen op school zijn het woord: “stop” ingevoerd zodat alle leerlingen weten, er gebeurt iets in de groep/klas dat in ieder geval één leerling of een groepje leerlingen niet leuk vindt/vinden.

Mentoren van leerjaar 1 en 2 van alle niveaus stellen met hun klassen een klassencontract op met de belangrijkste omgangsregels voor die klas (maximaal 10 regels).

De teamleider van leerjaar 1 en 2 levert op de eerste ouderavond van het schooljaar achtergrondinformatie over pesten aan en betreft de ouder(s) bij het naleven van de regels van het klassencontract.

Teamleiders informeren de ouder(s) hoe zij kunnen handelen wanneer hun kind wordt gepest, andere leerlingen pest of behoort tot de ‘zwijgende’ middengroep. Mentoren geven ouder(s) (individuele) adviezen of vragen advies aan een leerlingbegeleider of de sociale veiligheidscoördinator.

Ook wordt er in de eerste klas de escaperoom gespeeld.

Ook wordt er twee keer per jaar de enquête Welbevinden uitgezet in elke klas die door de mentor van de klas wordt nabesproken met de klas, waaruit klassenregels kunnen worden afgesproken.

5. Preventieve aanpak digitaal pesten

Gebruik van mobiele telefoon en andere devices op school (zie de Schoolgids):

- het is niet toegestaan in school je mobiel te gebruiken. Bij binnenkomst wordt de mobiel in het kluisje gelegd en de mobiel komt pas weer uit het kluisje als de leerling naar huis toe gaat. In de kantine wordt er niet in de pauzes met de computer gegamed
- het maken van foto's met de mobiele telefoon in school is verboden, tenzij de docent of de teamleider nadrukkelijk toestemming heeft gegeven
- via ouderavonden, nieuwsbrieven en de schoolgids adviseren we de ouder(s) over de omgang van leerlingen met het internet
- in de mentorlessen volgen de leerlingen van leerjaar 1, 2 en 3 een programma waarbij ze op de gevaren van sociale media worden gewezen
- in de anti-pest week besteden we extra tijd aan het bespreekbaar maken van pesten en hoe je er als gepeste mee om kunt/moet gaan

6. Mogelijke signalen van pesten

Het is belangrijk om als medewerkers/ouder(s) van de school signalen te onderkennen die door een gepeste leerling kan worden afgegeven, leerlingen vertellen niet altijd dat ze worden gepest.

Redenen hiervoor kunnen zijn:

- het is een geleidelijk proces van plagen naar pesten
- teleurstelling en schaamtegevoelens om ouder(s) hierover te vertellen
- angst voor een beschuldiging (“Waarom zeg je niets terug?”)
- de problemen worden groter als erover gesproken wordt: “Klikspaan!”
- niets mogen vertellen van de pester (bedreiging)

Mogelijke signalen van een gepest kind kunnen zijn:

- ze lijken vaak geen vrienden te hebben
- ze worden “altijd” als laatste gekozen bij spelletjes
- ze hebben geen zin om naar school te gaan
- ze proberen vaak dicht bij de docent te blijven staan (ook in de pauzes)
- ze vertonen gedrag dat op klikken kan lijken
- ze zijn angstig en onzeker
- ze zien er bang, neerslachtig en huilerig uit
- de schoolresultaten verminderen
- ze vertonen volgzaam gedrag (en worden daar vervolgens mee gepest)
- proberen gezelligheid af te kopen met geld of snoep
- ze vertonen angstig of juist agressief gedrag

Andere mogelijke signalen voor de medewerkers van school kunnen zijn:

- piepen en zuchten van klasgenoten (als de gepeste leerling iets doet of zegt)
- in de pauzes het liefst bij de conciërges of andere medewerkers blijven staan
- geen social media account(s) hebben

7. De werkwijze die wij hanteren wanneer er pestsignalen zijn

Op het Hilfertsheem College hebben wij gekozen voor de vijf sporen aanpak.

De vijfsporenaanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouder(s), de klasgenoten en de docenten.

De verschillende aandachtspunten zijn

1. de algemene verantwoordelijkheid van de school
2. steun bieden aan het kind dat gepest wordt
3. steun bieden aan het kind dat zelf pest
4. de middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem;

5. de ouders van het gepeste en het pestende kind steunen.

Stap 1

Zodra de mentor (of andere docenten/teamleider/leerlingbegeleider/vertrouwenspersoon) de melding van pesten ontvangt, houdt hij/zij een eerste gesprek met de leerling die gepest wordt. In dit gesprek wordt het ervaren pestgedrag in kaart gebracht en bepaald of er inderdaad sprake is van pesten en wat de volgende stap moet zijn.

Er zijn drie mogelijkheden:

1. de leerling kan na dit gesprek verder en probeert het eerst zelf op te lossen en probeert om te gaan met plaaggedrag
2. de leerling voelt zich onzeker en snel gepest en krijgt tijdelijk ondersteuning
3. de mentor polst na twee weken of de leerling het redt of meer hulp nodig heeft

Stap 2

De mentor (of andere docenten/teamleider/leerlingbegeleider/vertrouwenspersoon) heeft een gesprek gehad en concludeert dat er sprake is van pestgedrag.

- onder begeleiding van de mentor vindt er een gesprek plaats tussen de gepeste leerling en de pester. Mocht de gepeste leerling dit beslist niet willen, voert de mentor eerst een gesprek met de pester en treedt op als bemiddelaar. Daarna volgt een gesprek van de mentor met beide partijen. In dit gesprek wordt vastgesteld of er sprake is van pesten. Mocht dit laatste het geval zijn, dan worden er duidelijke afspraken gemaakt. Het pesten moet immers stoppen
- de mentor zet het incident en de gemaakte afspraken in Somtoday
- de mentor brengt de ouder(s) van de gepeste leerling en de pester telefonisch op de hoogte van het gesprek, de afspraken en de consequenties bij herhaling;
- de mentor brengt de teamleider en zo nodig de overige docenten op de hoogte van de gemaakte afspraken;
- na twee tot drie weken polst de mentor bij de gepeste leerling en de pester of de gemaakte afspraken worden gehanteerd.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op de lichaamstaal) wordt het voorval afgerond en lichten we alle betrokkenen in. Anders gaan we verder met stap 3.

Stap 3

Na stap 2 blijft het pesten doorgaan. De sociale veiligheidscoördinator wordt ingeschakeld.

- De mentor en sociale veiligheidscoördinator hebben een gesprek met de gepeste en de pester. Hierin wordt besproken wat er is gebeurd (niet aan waarheidsvinding doen), welk gevoel het opriep en wat nu de behoeften zijn. Er worden afspraken gemaakt en een evaluatiemoment afgesproken.
- De mentor zet het incident en de gemaakte afspraken in Somtoday.

- De mentor licht de ouders in.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op de lichaamstaal) wordt het voorval afgerond en lichten we alle betrokkenen in. Anders gaan we verder met stap 4.

Stap 4

Het pesten blijft doorgaan.

- De mentor nodigt de ouder(s) van de gepeste leerling en de ouders van de pester uit voor een gesprek. Bij dit gesprek is de teamleider aanwezig.
- In dit gesprek worden de afspraken van stap 2 en 3 besproken. Er wordt vastgesteld dat het pesten niet is gestopt. De teamleider vertelt dat het pesten moet stoppen en wat de consequenties zijn indien dit pesten doorgaat.
- Consequenties kunnen zijn: schorsing, verplichte sociale vaardigheidstraining, verplichte gesprekken met de leerlingbegeleider, tijdelijke plaatsing time-out.
- De mentor zet het incident, de gemaakte afspraken en de mogelijke consequenties bij herhaling in Somtoday.
- Na twee tot drie weken voert de mentor met de gepeste leerling en de pester een evaluatiegesprek over de gemaakte afspraken.

Stap 5

Het gesprek met ouder(s) en de teamleider heeft niet tot het gewenste effect geleid. Afhankelijk van de leerlingen en het pestgedrag volgen nu onderstaande stappen:

- er volgt een aanmelding bij het zorgteam/ schorsing;
- ouders van pester en gepeste worden op de hoogte gebracht;
- de mentor zet het incident, de aanmelding bij het zorgteam/de schorsing in Somtoday.

Stap 6

Pesten lijkt een structureel probleem van de klas.

Signaleringsysteem pesten activeren door:

- Sociogram en/of pest-test af te nemen.
- Aan de leerlingen vragen pesten aan te geven bij de mentor/vertrouwenspersoon/sociale veiligheidscoördinator.
- Alle ouder(s) informeren en vragen pesten bij de mentor te melden. Aanspreken ouder(s) van pesters en meelopers op het gedrag van hun kind (onze leerling), want niet alleen voor de gepeste, maar ook voor de pesters en de meelopers is de situatie niet gezond. Het pesten moet stoppen.
- De mentor, eventueel met de sociale veiligheidscoördinator, houdt een klassengesprek met als doel om de veiligheid in de klas weer te herstellen. Aan het eind van het gesprek worden concrete afspraken gemaakt.
- Wekelijks wordt er een gesprek met betrokken leerlingen gevoerd over de goede momenten (band aanhalen/verstevigen, vaak willen leerlingen wel voor de mentor stoppen met pesten).

- Groepsoefeningen doen om de groepsbinding te versterken (oefeningen van vertrouwen).
- Opstarten steungroep in de klas door mentor en teamleider.
- Voortgang bespreken in het onderwijsteam en met de teamleider. Mentor maakt regelmatig aantekeningen in Somtoday hoe het gaat.
- medewerkers vragen om bij die klas extra op te letten of er iets gebeurt;
- in de eerste twee weken, dagelijks een korte evaluatie (bij de mentor) daarna wekelijks, totdat vier weken achter elkaar alles goed is gegaan. Daarna één keer per maand. Nadruk tijdens de evaluatiegesprekken komt steeds meer te liggen op wat de factoren zijn, dat het (steeds) beter gaat;
- eventueel externe deskundigheid inroepen om de veiligheid in de klas te herstellen.

Mocht bovenstaande nog steeds niet tot het gewenste effect hebben geleid kan er overgegaan worden op onderstaande stappen:

- verwijdering van school volgens de juiste juridische procedures
- alles wordt schriftelijk vastgelegd door de teamleider en de mentor
- eventueel nog exitgesprek met leerling en ouder(s)
- ouder(s) informeren over de klachtenprocedure.

8. Digitaal pesten/Cyberpesten

Het digitaal pesten gebeurt meestal in buitenschoolse situaties maar gaat vaak samen met pesten in de “echte wereld”. Zoals eerder vermeld mogen de leerlingen niet op social media met de computers. Wanneer er door leerlingen of ouder(s) wordt gemeld dat er sprake is van digitaal pesten, worden de ouder(s) van de pester hiervan altijd op de hoogte gesteld. Verder worden de stappen gevolgd, zoals deze in het protocol zijn opgenomen. Daarna zijn er verschillende acties mogelijk: inlichten politie, schorsing een tijdelijke plaatsing op de Studio, etc.

Tips voor leerlingen tegen digitaal pesten

- Vertel aan je ouder(s) dat cyberpesten plaatsvindt. Het is nooit de schuld van de leerling dat een ander iets vervelends naar een ander stuurt op internet. Niemand heeft het recht om een ander te pesten.
- Bewaar alles wat met pesten te maken heeft op je computer als bewijsmateriaal.
- Reageer niet op het cyberpesten. Ook niet gaan terugschelden.
- Blokker mensen die jou pesten op internet.
- Bij vervelende YouTube filmpjes lees de tips op de politiewebsite. De school kan ook aangifte doen, maar we hebben de voorkeur dat de betrokken ouders dit doen. <http://www.vraaghetdepolitie.nl/sf.mcgi?193> als je aangifte wilt doen, doe dan eerst aangifte voordat je het filmpje door YouTube laat verwijderen (i.v.m. bewijsmateriaal).

- Meld (internet)pesten van een medeleerling op school. Overleg met je ouder(s) en school over de te nemen stappen. Spreek af wie wat gaat doen en zet dit zwart op wit.
- *Voor de ouder(s):* sommige leerlingen van onze school vertellen niet dat ze gepest worden via internet, omdat ze bang zijn dat ze dan niet meer mogen internetten. Maak duidelijk, dat uw kind gewoon mag blijven internetten.

9. Communicatie met ouder(s)

Een goede samenwerking en communicatie tussen school en ouder(s) is erg belangrijk. Je kunt hier dan ook een groot voordeel behalen. Daarom wordt hieronder beschreven wat de ouder(s) van ons als school kunnen verwachten en wat wij van de ouder(s) en onze leerlingen verwachten.

Wat ouder(s) mogen verwachten van de medewerkers van onze school.

Ouder(s) mogen verwachten dat de medewerkers van onze school respectvol omgaan met hun kind (onze leerling) en met de ouder(s). Ouder(s) mogen verwachten dat de medewerkers onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "Een goed voorbeeld doet goed volgen". Doet zich een probleem voor op school, dan mogen ouder(s) van de medewerkers van school verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. De medewerkers hebben de ouder(s) nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor het kind (onze leerling), maar ook voor de andere leerlingen, hun ouder(s), de medewerkers van school, de school en de buurt.

Wat wordt er van de ouder(s) verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen leerlingen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van de ouder(s) wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden.

- In het bijzijn van het kind (onze leerling) wordt er niet negatief over iemands opvoeding en andermans kind gesproken.
- Ouder(s) spreken met respect over een medewerker.
- Als ouder(s) zich zorgen maken om het welzijn van hun kind (onze leerling), of het welzijn van andermans kind, dan overleggen zij met de mentor (altijd de eerste stap), teamleider, vertrouwenspersoon, leerlingbegeleider of de directeur. Uitgangspunt daarbij is dat er in een gesprek een oplossing gezocht wordt die goed is voor ouder(s) en het kind (onze leerling), maar ook goed is voor de andere leerlingen van onze school. De school en ouder(s) zijn hierin elkaars medestander.

Wat wordt er van het kind (onze leerling) verwacht?

Wij verwachten van onze leerlingen dat zij eerst het conflict zelf proberen op te lossen. Als andere leerlingen vervelend doen, is het belangrijk om rustig te blijven. Indien nodig kan er altijd om hulp gevraagd worden aan de docent, mentor of teamleider.

Samengevat

Bij problemen van pesten of agressie zullen de medewerkers van school en ouder(s) hun verantwoordelijkheid nemen en overleg houden met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die in de toekomst functioneert. Voorbeeldgedrag van medewerkers van school en ouder(s) is daarbij van groot belang!

** Waar u ouder(s) leest kunt u ook verzorger(s) lezen.*